

ကညီပိတ်မုန်ကရုအလံာ်ဟ့ၣ်ယုာ်ဖဲဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘ့ၣ်ပိတ်မုန်အမုာ်နံၤ
တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပျၢ်-“တၢ်ဆိၣ်တရုထီၣ်တၢ်ပၣ်ယုာ်ဂီၢ်ယုာ်”
ကညီနံၣ် ၂၇၆၃နံၣ်,ထုက့ၢ်လၢလီၤ(၁၃)သီ-လၢမးရူး၈သီ,၂၀၂၄နံၣ်

တနံၤအံၤမုာ်ဝဲ တၢ်မၤဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘ့ၣ်ပိတ်မုန်အမုာ်နံၤပျၢ်ထီၣ်ဝဲ (၁၁၃)ဝိတဝီန့ၣ်လီၤ. ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘ့ၣ်ပိတ်မုန်အမုာ်နံၤအံၤဘၣ်တၢ်မၤလၢကပီၤအိၣ်အဆိကတၢ်တဘျီဖဲ၁၉၁၁နံၣ်ဒီးဘီမုာ်စၢဖျိၣ်ကရုပာ်ကၢ်ပာ်ကျၢၤအံၤဖဲ၁၉၇၇နံၣ်,လၢမးရူး၈သီအနံၤဒီးစးထီၣ်လၢန့ၣ်လံၤလံၤပိတ်မုန်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘ့ၣ် မၤလၢကပီၤဝဲ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘ့ၣ်ပိတ်မုန်အမုာ်နံၤဖဲ လၢမးရူး၈သီအနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ.တနံၤအံၤဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘ့ၣ်ပိတ်မုန်အမုာ်နံၤတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပျၢ်မုာ်ဝဲ “တၢ်ဆိၣ်တရုထီၣ်တၢ်ပၣ်ယုာ်ဂီၢ်ယုာ်” န့ၣ်လီၤ.ကညီပိတ်မုန်ကရုတူၢ်ဘၣ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပျၢ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲလိာ်အသးဒီးကီၢ်ပယီၤဒီတဘ့ၣ်တၢ်အိၣ်သးဒီးတမ့ၢ်ထဲကညီဖိတဖုဇိအတၢ်အိၣ်သးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီပိတ်မုန်ကရု, ကီၢ်ပယီၤပိတ်မုန်ကရုစၢဖျိၣ် (WLB) ယုာ်ဒီးပိတ်မုန်တၢ်ကရုကရိအဂၤ လၢကီၢ်ပယီၤအပူၤတဖၣ်ကျဲးစးမၤတၢ်ဆူၣ်ဆူၣ်လၢကဒုးပၣ်ယုာ်ဂီၢ်ယုာ်ပိတ်မုန်လၢတၢ်မၤတၢ်ဆၢတဲာ်ဒီးတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်ဝဲလၢပျၢ်တတၢ်ခဲလၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပထံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အိၣ်တဆံးတက့ၢ်ဘၣ်ဆၣ် ပအိၣ်ဒံးလၢတၢ်ဂဲၤလိာ်လၢ ပကထံၣ်ဘၣ်ပိတ်မုန်တဖၣ်ပၣ်ယုာ်လၢတၢ်မၤတၢ်ဆၢတဲာ်လၢကိးပတီၢ်ဒဲးလၢအဟဲဒီဘ့ၣ်ပိတ်မုန်အတၢ်အိၣ်မူန့ၣ်လီၤ.

ကညီပိတ်မုန်ကရုအတၢ်ပညိၣ်အကျါတထံၣ်မုာ်ဝဲတၢ်ကဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤကညီပိတ်မုန်တဖၣ်လၢကပၣ်ယုာ်လၢတၢ်မၤတၢ်ဆၢတဲာ်လၢကိးပတီၢ်ဒဲးလၢတၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဂဲၤအပူၤ.တမ့ၢ်ထဲလၢပျၢ်တတၢ်ပတီၢ်ဘၣ်, မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးလၢထံၣ်ရူၢ်ကီၢ်သဲးပတီၢ်န့ၣ်လီၤ.ဒ်သိးပတုၤလၢတၢ်ပညိၣ်တထံၣ်အံၤကန့ၢ်အဂီၢ်,ပဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဒုးသ့ထီၣ်ဘၣ်ထီၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢပိတ်မုန်တဖၣ်အဂီၢ်, ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဖိလစံၣ်ဒီးကတီၢ်န့ၢ်ခဲးတၢ်လၢပိတ်မုန်တၢ်ပၣ်ယုာ်ဂီၢ်ယုာ် စးထီၣ်လၢပျၢ်တတၢ်ဒီးဆူထံရူၢ်ကီၢ်သဲးတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်ဝဲပတီၢ်ဘၣ်ဆၣ်ပကဘၣ်မၤတၢ်အိၣ်ဒံးဖးယံၤန့ၣ်လီၤ.ခဲအံၤပထံၣ်ဘၣ်လၢပိတ်မုန်တနီၤမ့ၢ်ထံရူၢ်ကီၢ်သဲးဒီး ပျၢ်တတၢ်ခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပမၤလၢမၤကပီၤ ပတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အံၤ, တကတီၢ်ပယီၤ ပဟ်ပနီၣ်ပတၢ်ဂဲၤလိာ်လၢ ပကဘၣ်ဆဲးမၤတၢ်ဒီး ယုထီၣ်ပိတ်မုန်တၢ်ပၣ်ယုာ်ဂီၢ်ယုာ်အါထီၣ်လၢ တၢ်လီၢ်ကိးပူၤဒဲးဒီး အပတီၢ်ကိးပတီၢ်ဒဲးဒ်သိးကဟ့ၣ်သးတၢ်ဆိၣ်တရုထီၣ်ဆူပိတ်မုန်တဖၣ်လၢအပၣ်ယုာ်ဒီးပိတ်မုန်ဖိသၣ်,ပိတ်မုန်သးစၢ်တကးဒံးဘၣ်ပပျၢ်တတၢ်တဖၣ်ဒ်သိးကထံၣ်လၢပိတ်မုန်အံၤတီခိၣ်ရိၣ်ဝဲတၢ်စးထီၣ်လၢပျၢ်တတၢ်ဒီးဆူထံကီၢ်ဒီတဘ့ၣ်အပတီၢ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

စးထီၣ်လၢပယီၤသုးကျဲးစးဟံးန့ၢ်ဆူၣ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤလၢ(၂၀၂၁)နံၣ်လံၤလံၤ,ပိတ်မုန်တဖၣ်တမ့ၢ်ထဲအကဲပျၢ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိလၢ ပယီၤသုးအသီတဖုအံၤအစုပူၤဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကိး ပျၢ်လၢအဟံၢ်ဆၢတၢ်ဒီး ဒုးလီၤပျီၢ်ကွံာ် သုးမိၤစိရိၤဒီးသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်လၢ ထံကီၢ်အံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပကဘၣ်သ့ၣ်ညါ ပဟ်ပနီၣ်ပိတ်မုန်တဖၣ် အတၢ်သ့ၣ်ဒုးသးဒုးဒီး မၤလၢကပီၤအဝဲသ့ၣ် တၢ်ပၣ်ယုာ်ဂီၢ်ယုာ်လၢ တၢ်ထီၣ်ဒါသုးမိၤစိရိၤလၢ အတဖိးသဲးတဖုအံၤန့ၣ်လီၤ. ပဆဲးယုထီၣ်ဆူ ပျၢ်

ကိးဂဗးလၢကကျဲးစးလၢကျဲးကိးဘိဒးလၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်ဖိလစံၣ်ဒီးမၤလိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ်အိၣ်ဒီးဒုးပၣ်ယုၣ်ဂီၢ်ယုၣ်ပိၣ်
မုၢ်လၢတၢ်မၤတၢ်ဆၢတဲာ်ကိးပတီၢ်ဒီးအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ပမၤလၢကပီၤ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘ့ၣ်ပိၣ်မုၢ်အမုၢ်နံၤ လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါပၣ်ပနီၣ်ပိၣ်မုၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် လၢပထံၣ်
ဘၣ်အိၣ်အိၣ်အသိး, ပျဲပဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လီၤက့ၤပသးစ့ၢ်ကိးလၢ ပိၣ်မုၢ်အိၣ်ဒီးလၢ အကလးတဖၣ်လၢဘၣ်အိၣ်မူဒီး
လၢတၢ်ပျဲတၢ်ဖုးအပူၤဒီးအိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢတၢ်ကမၤသံဒီးမၤဆုးမၤဆါအိၣ်လၢပယီၤသုးမိၤစိရီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ပ
ကဘၣ်မၤစၢအဝဲသ့ၣ်, ဒုးပၣ်ယုၣ်ပၣ်ဂီၢ်အဝဲသ့ၣ် ဒီးဆိၣ်ထွဲအဝဲသ့ၣ် ကျဲလၢကဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤအိၣ် ဒီးတမ့ၢ်လၢမၤ
တၢ်လၢမၤလီၤသကြးအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ဘၣ်. ပျဲပမၤလီၤတၢ်လၢခါဆူညါတၢ်ဘျၢခိၣ်သ့ၣ်လၢ ကီၢ်ပယီၤအဂီၢ်အံၤပၣ်ယုၣ်ဒီး
ပိၣ်မုၢ်အနီၢ်ကစၢ်ဒဲဒီးအတၢ်ထံၣ်တဖၣ်တက့ၢ်. တၢ်ဘၣ်စၢပဒိၣ်လၢကဟဲထီၣ်အံၤကအိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးပိၣ်မုၢ်ခိၣ်န့ၣ်
တဖၣ်ဒီးတၢ်ဘျၢခိၣ်သ့ၣ်စ့ၢ်ကိးကမ့ၢ်တၢ်ပိးတၢ်လီၤတခါလၢအုၣ်ကီၤပိၣ်မုၢ်တၢ်ပၣ်ယုၣ်ဂီၢ်ယုၣ်ဒီးမုၢ်ခွါတၢ်တုၤသိးထဲ
သိးန့ၣ်တက့ၢ်.

ပျဲပမၤသကိးတၢ်တပူၤပီၤလၢတၢ်ထုးလီၤကွံာ်သုးမိၤစိရီၤအၢသံလိၣ်သံတဖၣ်အံၤဒီးသ့ၣ်ထီၣ်သကိးထံကီၢ်အသိလၢက
ဟ့ၣ်သရူထီၣ်ပိၣ်မုၢ်ဒီးပုၤကိးဂဗးလၢတၢ်လုၣ်ဘၢအိၣ်တဖၣ်အတၢ်ပၣ်ယုၣ်ဂီၢ်ယုၣ်လၢကီၢ်ပယီၤအပူၤအံၤတက့ၢ်.

သးခုလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘ့ၣ်ပိၣ်မုၢ်အမုၢ်နံၤတက့ၢ်.

ပၤဆုၢ်တၢ်ကမံးတံာ်
ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢ
လီၢ်ခၢၣ်သး